

На основу члана IV 4 а) Устава Босне и Херцеговине, Парламентарна скупштина Босне и Херцеговине, на 41. сједници Представничког дома, одржаној 14. јула.2004. године и на 26. сједници Дома народа, одржаној 16. јула 2004. године, усвојила је

ЗАКОН

О ОСНИВАЊУ НЕЗАВИСНОГ ОПЕРАТОРА СИСТЕМА ЗА ПРЕНОСНИ СИСТЕМ У БОСНИ И ХЕРЦЕГОВИНИ

ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Циљ закона

1. Овим законом успоставља се непрофитни Независни оператор система за управљање радом преносног система у Босни и Херцеговини, "Независни оператор система Босне и Херцеговине" (у даљем тексту: НОС) и дефинишу се његове функције, овлаштења, управљање и власништво. НОС ће обављати своје дјелатности на цијелој територији Босне и Херцеговине.
2. Циљ овог закона је успостављање независног оператора система и обезбјеђење континуираног снабдијевања електричном енергијом по дефинисаним стандардима квалитета за добробит грађана Босне и Херцеговине. Законом се намјерава подржати стварање тржишта електричне енергије у Босни и Херцеговини и интеграција тог тржишта у регионално тржиште електричне енергије и регионалне развојне активности у вези са енергијом. Закон се базира на постојећој међународној пракси и примјењивим директивама Европске уније (и имплементацији директива ЕУ у земљама чланицама Европске уније).

Члан 2.

Сврха оснивања НОС-а и искључиво овлаштење

1. Дјелатности НОС-а укључују управљање системом преноса у сврху обезбјеђења поузданости, управљања средствима и уређајима у централном контролном центру, управљање баланским тржиштем и обезбјеђење системских услуга, обезбјеђење помоћних услуга, развој и примјена стандарда поузданости, развој и управљање правилима која регулишу кориштење преносног система, развој и спровођење тржишних правила која руководе одредбама везаним за системске и помоћне услуге над преносним системом, као и другим активностима у складу са чланом 7. овог закона (овлаштења НОС-а). Након оснивања НОС-а ниједна друга електроенергетска ни било која друга компанија ни орган неће имати надлежности, ни овлаштење у горе наведеним дјелатностима.
2. НОС-у је забрањено да се бави на било који начин следећим активностима које укључују: производњу, снабдијевање, трговину или дистрибуцију електричне енергије, или било којом другом активности која није одобрена овим законом.

Члан 3.

Дефиниције

У оквиру овог закона примјењиваће се следеће дефиниције:

1. "Помоћне услуге" значе све услуге, осим производње и преноса електричне енергије, које се испоручују НОС-у у сврху пружања системских услуга, укључујући, између осталог, и контролу фреквенције, резерве, реактивну снагу, контролу напона и могућност стартовања централе без вањског напајања електричном енергијом.
2. "Средства" подразумијевају сву имовину и права која прописно улазе у састав рачуноводствених извјештаја и биланса стања компаније изражених у новчаној вриједности, у складу са важећом рачуноводственом праксом.
3. "Балансно тржиште" значи централно тржиште за набавку и продају електричне енергије којим руководи НОС у сврху одржавања континуираног баланса снабдијевања и потражње у реалном времену, као и додатни механизми које спроводи НОС у сврху обезбјеђивања снабдијевања системским услугама.

4. "Правилници" су дефинисани у члану 13. овог закона.
5. "Савјет министара" означава Савјет министара Босне и Херцеговине.
6. "Дистрибуција" електричне енергије означава пренос електричне енергије кроз средњенапонске и нисконапонске дистрибутивне системе за испоруку крајњим корисницима.
7. "Електропривреде" означавају Јавно предузеће Електропривреда Републике Српске, Јавно предузеће Електропривреда Босне и Херцеговине и Јавно предузеће за производњу, пренос и дистрибуцију електричне енергије, Електропривреда Хрватске заједнице Херцег-Босне, или сваки од њихових правних сљедника који је укључен у снабдијевање електричном енергијом.
8. "Ентитет" означава Федерацију Босне и Херцеговине или Републику Српску. "Ентитети" се односе и на Федерацију Босне и Херцеговине и на Републику Српску.
9. "Производња" означава производњу електричне енергије.
10. "Произвођач" означава компанију или неко друго тијело које производи електричну енергију.
11. "Важеће рачуноводствене праксе" значи рачуноводствене принципе и праксе успостављене Међународним кодексом рачуноводствених принципа и Међународним рачуноводственим стандардима који су усвојени и објављени од стране Међународног института за рачуноводство и ревизију.
12. "Добра вјера" значи поштење у обављању послова или дјеловању; ако се односи на директора или члана Управног одбора НОС-а, добра вјера захтијева испољавање разумног пословног просуђивања након рационалног разматрања чињеница.
13. "Мрежни кодекс" означава правила и процедуре које руководе техничким питањима која се односе на повезивање на преносни ситем, кориштење и рад преносног система, укључујући одредбе које описују постојеће околности под којим се може предузети хитна мјера корекције у случају испоруке, и то када може бити предузета и од кога.
14. "Независни члан" као што је дефинисано у члану 25. (Именовање Управног одбора), члану 45. (Регистрација НОС-а и почетак пословања) и 47. (Ванредна овлаштења независног члана Управног одбора) овог закона.
15. "НОС" значи Независни оператор система Босне и Херцеговине као што је дефинисано у овом закону и Закону о преносу, регулатору и оператору система електричне енергије у Босни и Херцеговини ("Службени гласник БиХ", бр. 7/02 и 13/03), (у даљем тексту: Закон о преносу).
16. "Обавезе" значе све дугове који намећу обавезну и тачно одређену исплату или, уколико су условљене, да има довољно могућности да постану тачно одређене да би се процијенио вјероватан износ, који треба да се унесе у рачуноводствене извјештаје и билансе стања компаније као новчане вриједности на основу важећих рачуноводствених пракси и стандарда.
17. "Тржишна правила" значе пословни кодекс којим се уређују правила и процедуре балансног тржишта као и комерцијални услови за конекцију на кориштење и рад преносног система.
18. "Поузданост" значи краткорочна безбједност система.
19. "ДЕРК" означава Државну регулаторну комисију за електричну енергију како је дефинисано у Закону о преносу.
20. "Статут" означава акт НОС-а, одобрен од Управног одбора, којим се регулише пословање НОС-а и коме су подређени сви други акти НОС-а.
21. "Системске услуге" значе све услуге које пружа НОС како би се обезбиједио сигуран и ефикасан транспорт електричне енергије у преносном систему, ријешили прекиди у транспорту електричне енергије већег нивоа, и одржавао и поново успоставио баланс енергије у преносном систему.
22. "Пренос" значи транспорт електричне енергије преко високонапонског повезаног система за испоруку крајњим корисницима, дистрибуцијама и сусједним електроенергетским системима.

23. "Преносна компанија" значи акционарско друштво за пренос електричне енергије, Електропренос Босне и Херцеговине, како је описано у Закону о преносу.

24. "Глас" означава, без ограничења, гласове, одустајања, обавијести, сагласности и писане документе потписане од чланова Управног одбора умјесто предузимања активности на Скупштини акционара, као и примједбе и неслагања на претходно.

25. "ЗЕКЦ" значи Заједнички електроенергетски координациони центар за Босну и Херцеговину.

Члан 4.

Назив и сједиште

1. Назив Компаније је "Независни оператор система у Босни и Херцеговини."

Сједиште НОС-а је у Сарајеву.

Члан 5.

Оснивање НОС-а и пренос средстава и обавеза

1. НОС се оснива као непрофитна компанија у складу са овим законом и биће регистрована у складу са чланом 9. овог закона (Регистрација НОС-а).

2. Средства и обавезе које припадају ЗЕКЦ-у, као и средства и обавезе електропривреда а која су неопходна за рад НОС-а, укључујући и, али и не ограничавајући, SCDA/EMS опрему, аутоматски ће се пренијети и постаће власништво НОС-а по обављању регистрације НОС-а у складу са чланом 9. (Регистрација НОС-а). Овај аутоматски пренос укључиваће сва средства, обавезе и власничка права над имовином, укључујући и покретну, непокретну, материјалну или нематеријалну имовину, финансијска средства као и свако друго право или интерес на дио или цјелокупну имовину. Међутим, и након преноса, електропривреде које преносе имовину као и њихови правни сљедници, биће посебно и солидарно одговорни према Компанији за било које обавезе које су осигуране или за које се гарантује у цијелости или дјелимично имовином или обавезама пренесеним на Компанију, а које су настале на основу било којег зајма или кредита који су директно или индиректно узети од стране државе или ентитета, осим ако се другачије не договори са сваком појединачном релевантном међународном финансијском институцијом. Искључиво у сврху преноса ове имовине, сматраће се да је право власништва над овом имовином правно ваљано. Правоснажно на дан преноса таквих средстава, обавеза и власничких права, функције ЗЕКЦ-а постаће искључива надлежност и право НОС-а и ЗЕКЦ ће престати да постоји.

3. Трошкове оснивања НОС-а сносиће електропривреде, у складу са одредбама члана 42. (Оснивачки трошкови НОС-а и захтјев за одобрење ДЕРК-у) и 47. (Ванредна овлаштења независног члана Управног одбора) овог закона.

Члан 6.

Непрофитни статус

Пословање НОС-а неће се вршити у сврху остваривања добити, а приходи НОС-а користиће се искључиво у сврху спровођења његових циљева. ДЕРК ће, с времена на вријеме, прилагодити одредбе тарифа НОС-а за рад система базираних на трошковима како би се избјегло перманентно веће или мање убирање прихода од стране НОС-а. Статус НОС-а као непрофитног правног лица неће се тумачити на начин на који се НОС-у онемогућава веће или мање прикупљање прихода у периодима када се прилагођавају тарифе рада система на основу трошкова.

Члан 7.

Овлаштења НОС-а

НОС ће преузети сљедеће функције, поред функција које су наведене у члану 5.2 Закона о преносу:

1. Управљање радом свих високонапонских преносних уређаја у Босни и Херцеговини чија је снага 110 кВ или више, осим што НОС може додијелити овлаштење одговарајућим странама које су укључене у активности преноса за управљање радом одређених високонапонских преносних уређаја од

којих се не захтијева омогућавање слободног протока електричне енергије из значајних енергетских извора преко међусобно повезане преносне мреже;

2. Издавање упутстава за диспечирање произвођачима и увозницима;
3. Руковођење уређајима и средствима централног контролног центра и било којим средствима за даљинску контролу;
4. Руковођење баланским тржиштем;
5. Набава помоћних услуга и пружање системских услуга;
6. Припремање, модификовање и примјена стандарда поузданости, тржишних правила и мрежног кодекса;
7. Обезбјеђивање недискриминаторног понашања према корисницима система или класама корисника система;
8. Разрада и дистрибуција фактура као што је предвиђено Статутом за тарифе НОС-а које су засноване на трошковима рада система НОС-а, те за трансакције на балансном тржишту;
9. Координација и одобравање планираних прекида снабдијевања преносних и производних постројења и координација и одобравање промјене распореда прекида;
10. Прегледање, одобравање, директна ревизија и објављивање дугорочног плана развоја преноса који достави Преносна компанија;
11. Утврђивање индикативног производног развојног плана са подацима достављеним од стране произвођача, дистрибутивних компанија и крајњих корисника који су директно повезани на преносни систем;
12. Успостављање одговарајуће пословне политике и правила о третману повјерљивих информација, што је предмет ревизије ДЕРК-а;
13. Припремање годишњих и тромјесечних извјештаја о раду преносног система и балансном тржишту електричне енергије.

Члан 8.

Регулација НОС-а и међусобни однос са Преносном компанијом

1. НОС ће бити регулисан од стране ДЕРК-а. ДЕРК има овлаштење да изврши увид у пословне књиге и архив НОС-а.
2. ДЕРК ће, у складу са својом надлежности која је прописана у Закону о преносу, имати овлаштење да ријешити сваки спор који произилази или се тиче примјене овог закона на захтјев државе, ентитета, НОС-а, Управног одбора, Преносне компаније, електропривреда, произвођача, трговца енергијом, снабдјевача, или било којег другог лица које је директно повезано или се ослања на преносни систем. Одлука ДЕРК-а подлијеже ревизији од стране суда у складу са чланом 14. Закона о Суду Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", број 29/00). ДЕРК нема овлаштење да рјешава било који спор у вези са вршењем овлаштења независног члана Управног одбора, прописаних у члану 47. овог закона. (Ванредна овлаштења независног члана Управног одбора).
3. НОС и Преносна компанија међусобно ће сарађивати и координирати у циљу рјешавања питања која се односе на примјену овог закона и других питања која су везана за дјелотворан рад, одржавање, изградњу и проширење преносне мреже, у складу са одредбама ДЕРК-а када је то потребно.

Члан 9.

Регистрација НОС-а

НОС ће бити регистрован као правно лице Босне и Херцеговине, у складу са Законом о регистрацији правних лица које оснивају институције Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ," број 33/02) (у

даљем тексту: Закон о регистрацији). Статут НОС-а, као и његове измјене и допуне биће објављени у "Службеном гласнику БиХ".

Члан 10.

Сарадња државе и ентитета

Државна и ентитетске владе сарађиваће како би разматрале и ријешиле питања која се односе на имплементацију овог закона и друга питања која се односе на ефективан рад и управљање НОС-ом.

Члан 11.

Власници

1. Власници НОС-а су:

- а) Федерација Босне и Херцеговине, 71 000 Сарајево, Алипашина улица бр. 41 и
- б) Република Српска, 78 000 Бања Лука, Улица Вука Караџића бр. 4.

2. Власништво НОС-а је непреносиво. Акције се неће издавати власницима и неће постојати скупштина акционара. Власници ће користити своја власничка права путем Управног одбора.

Члан 12.

Статут

Статут НОС-а утврђује, између осталог, одредбе које регулишу дјелатности НОС-а, успостављају општа правила за рад органа НОС-а, укључујући и одредбе о овлашћењима, обавјештењима о одржавању сједница, организацији НОС-а, одлучивању, вођење записника и свих других питања која се тичу рада ових органа, као и попис и процјену средстава и обавеза НОС-а, те финансирање НОС-а.

Члан 13.

Правилници и Етички кодекс

1. Правилницима ће се регулисати, између осталог, детаљне процедуре, правила и прописи који нису регулисани Статутом, а који се односе на запошљавање, финансије и рачуноводство, те унутрашњу организацију и систематизацију радних мјеста, као и на детаљна техничка питања.
2. Етички кодекс одредиће етичке обавезе и дужности чланова Управног одбора и запосленика НОС-а и регулисаће, између осталог, правила којима се забрањује НОС-у, члановима Управног одбора, директорима и запосленицима да имају власништво, финансијски интерес или учествују у контроли или обвезница са одговарајућом каматом, наплативих у вријеме и мјесто и на начин на који се одреди, у било којој активности у електроенергетском сектору. Етички кодекс може да утврди разуман период за одрицање од забрањеног власништва или финансијског интереса.

Члан 14.

Финансирање и тарифе

1. НОС може, уз одобрење Управног одбора, склапати уговоре и споразуме како би обезбиједио своје финансирање на било који начин, укључујући, али не ограничавајући се на зајмове, издавање мјеница или обвезница са одговарајућом каматом, наплативих у вријеме и мјесто и на начин на који се одреди, у било којој валути, као и прихваћање неповратних донација међународних организација, а на основу претходног одобрења ДЕРК-а, према потреби.
2. У складу са чланом 4.8 Закона о преносу, НОС ће прикупљати приходе на основу тарифа које су засноване на трошковима рада система и из других извора, на начин на који то буде регулисао ДЕРК, на основу приједлога Управног одбора, одобреног од стране ДЕРК-а. Најмање шездесет (60) дана прије почетка сваке године, или у вријеме које утврди ДЕРК, НОС ће доставити ДЕРК-у на увид своје предложене захтјеве за приходе и расходе за наредну годину, као и трошкове које намјерава зарачунати по својим тарифама за рад система.

Члан 15.

Финансије, рачуноводство и годишњи извјештај

1. Финансијске активности НОС-а обављају се у складу са одговарајућим правилником НОС-а и важећом рачуноводственом праксом.
2. Ревизију годишњих финансијских извјештаја вршиће независна рачуноводствена фирма на захтјев Управног одбора у року од седамдесетпет (75) дана по завршетку фискалне године НОС-а.
3. У року од деведесет (90) дана по истеку фискалне године НОС-а, НОС ће доставити свој годишњи извјештај о пословању у тој фискалној години, укључујући и годишње финансијске извјештаје које је ревидирала међународна ревизорска фирма. Савјету министара, владама Федерације Босне и Херцеговине и Републике Српске и ДЕРК-у и омогућити да буду доступни јавности. Годишњи извјештај потписаће предсједник Управног одбора. Годишњи извјештај биће објављен у "Службеном гласнику БиХ".

Члан 16.

Резерве

Управни одбор може створити и одржавати разумне резерве обртних средстава. Резерве могу да се користе да стабилизују захтјеве по приходима, да се избјегне промјенивост тарифа, да се омогући да НОС испуни своје финансијске обавезе, и да се омогући дугорочна финансијска стабилност и ликвидност НОС-а. Резерве обртних средстава ће се положити и њима ће управљати финансијска институција чији је дугорочни кредитни рејтинг оцијењен од стране компаније Standard and Poor's са најмање А - или са еквивалентним рејтингом од стране друге признате међународне компаније за оцјењивање кредитног рејтинга. Додатне потребе за резервама обртних средстава биће одређене Статутом.

Члан 17.

Органи НОС-а

Управљачки органи НОС-а су:

1. Управни одбор,
2. Управе.

Члан 18.

Савјетодавно вијеће

1. Управни одбор основаће Савјетодавно вијеће и именовати његове чланове. Сврха Савјетодавног вијећа биће да пружи информације, повратне информације и помоћ Управном одбору о питањима која се тичу рада преносног система и балансног тржишта. Савјетодавно вијеће неће имати одговорности надзора над донесеним одлукама Управног одбора већ ће служити као извор информација и средство за обезбјеђивање становишта широког спектра учесника који имају интерес у раду преносног система и балансног тржишта, и развој конкуренције на електроенергетском тржишту. Савјетодавно вијеће састојаће се од приближно 12 чланова који ће представљати широк спектар интереса, укључујући само у сврху илустрације, али не и ограничавајући лица која представљају сљедећа становишта:

- а) потрошача у домаћинству;
- б) комерцијалног или индустријског потрошача;
- ц) учесника на тржишту;
- д) економског;
- е) техничког (инжињери);

- ф) правног;
- г) академског.

2. Управни одбор донијеће пословник о раду Савјетодавног вијећа којим ће, између осталог, именовати предједавајућег и утврдити обавезу одржавања најмање три (3) састанка годишње између Управног одбора и Савјетодавног вијећа. НОС ће Савјетодавном вијећу пружити административну подршку која је потребна да би Вијеће обављало своје функције. Савјетодавно вијеће неће имати своје запосленике нити буџет и чланови ће радити без накнаде, с тим што ће НОС исплатити надокнаду члановима Савјетодавног вијећа у разумном износу за све трошкове на име присуствовања сједницама Савјетодавног вијећа. На основу своје одлуке, НОС ће одредити оправданост издатака.

Члан 19.

Технички комитети

НОС ће основати техничке комисије у сврху пружања могућности учесницима на тржишту да прегледају и дају коментаре на припрему и измјене мрежног кодекса и тржишних правила. НОС ће јавно објавити податке о састанцима техничких комисија и такви састанци биће отворени за све учеснике на тржишту. НОС не може, осим у хитним околностима које захтијевају брзо дјеловање, промијенити мрежни кодекс и тржишна правила без претходних консултација са одговарајућом техничком комисијом.

Члан 20.

Посебна годишња сједница Управног одбора

Посебна сједница Управног одбора одржаваће се годишње под предједавањем предједника Управног одбора. Вријеме и мјесто одржавања сједнице биће одређени у складу са Статутом и Пословником о раду. Јавно обавјештење о одржавању сједнице биће објављено најмање двадесет (20) радних дана прије дана одржавања.

Члан 21.

Увид у пословне књиге НОС-а

Власници НОС-а и ДЕРК имају право увида у пословне књиге и архиву НОС-а, као и друга лица по одобрењу Управног одбора и у складу са Статутом.

Члан 22.

Управљање НОС-ом

У складу са одредбама овог закона, пословање НОС-а надзире Управни одбор, а пословањем руководи генерални директор, односно лице које он овласти.

Члан 23.

Овлаштења Управног одбора

Управни одбор има следећа овлаштења:

- 1) доношење Статута и његових измјена и допуна;
- 2) усвајање и одбијање годишњих финансијских извјештаја;
- 3) именовање генералног директора и, на његов приједлог, чланова Управе;
- 4) доношење одлуке о повећању или смањењу резерви обртних средстава;
- 5) доношење одлуке о улагањима већим од 500.000,00 EUR;

- 6) одобравање дугорочног плана преносног развоја који достави Преносна компанија;
- 7) одобравање и издавање годишњег извјештаја НОС-а;
- 8) утврђивање смјерница за генералног директора о спровођењу пословне политике и обавеза;
- 9) усвајање или одбијање финансијских извјештаја, осим годишњих финансијских извјештаја;
- 10) усвајање и спровођење годишњих планова који се односе на рад НОС-а;
- 11) доношење одлука о питањима која су упућена од стране генералног директора и других виших чланова управе НОС-а;
- 12) усвајање правилника и Етичког кодекса НОС-а;
- 13) подношење захтјева за регистрацију НОС-а на основу Закона о регистрацији као и предузимање свих активности неопходних за оснивање НОС-а како је прописано овим законом;
- 14) подношење приједлога везаних за тарифе ДЕРК-у;
- 15) одлучивање о другим питањима у оквиру својих овлаштења у складу са Статутом.

Члан 24.

Доношење одлука Управног одбора

Одлуке и акти Управног одбора доносе се простом већином гласова оних чланова Управног одбора који су присутни и гласали су на сједници Одбора, одржаној у складу са чланом 29. овог закона (Сједнице Управног одбора) изузев одобрења дугорочног развојног плана преносног система који подноси Преносна компанија када је потребна једногласна одлука. У случају да се не може постићи једногласна одлука о одобрењу плана развоја преноса, аутоматски ће бити проглашена немогућност доношења одлуке и независни члан Управног одбора, у складу са чланом 25. овог закона, имаће одлучујући глас како би се отклонио застој.

Члан 25.

Именовање Управног одбора

1. Управни одбор састојаће се од седам (7) чланова са пуним правом гласа и једног (1) независног члана уз равноправну заступљеност конститутивних народа у БиХ.
2. Једног (1) независног члана са правом гласа утврђеним у члану 24. овог закона (Одлучивање Управног одбора) кандидоваће владе ентитета, а потврдити Савјет министара. Именовање независног члана обавиће се према члану 48. овог закона (Именовање и статус независног члана Управног одбора у прелазном периоду). Након истека прелазног периода, независни члан може бити држављанин било које земље. Мандат независног члана траје пет (5) година.
3. Седам (7) чланова Управног одбора са пуним правом гласа именују ентитети. Број чланова које именује сваки ентитет биће пропорционалан нето вриједности средстава пренесених на Преносну компанију од стране ентитета, у складу са Статутом Преносне компаније.
4. Влада Федерације Босне и Херцеговине предлаже чланове Управног одбора из Федерације Босне и Херцеговине. Влада Републике Српске предлаже чланове Управног одбора из Републике Српске. Савјет министара гласањем одобрава или одбија предложене кандидате. Сва именовања у Управни одбор биће завршена у складу са чланом 40. овог закона (Именовање и прва сједница Одбора).
5. Подјела почетних именовања и мандата Управног одбора између ентитета биће распоређена по сљедећем распореду:
 - а) Два члана, један којег именује Влада Федерације Босне и Херцеговине и један којег именује Влада Републике Српске, на пет (5) година;

б) Два члана, један којег именује Влада Федерације Босне и Херцеговине и један којег именује Влада Републике Српске, на четири (4) године;

ц) Два члана, један којег именује Влада Федерације Босне и Херцеговине и један којег именује Влада Републике Српске, на три (3) године;

д) Један члан, којег именује Влада Федерације Босне и Херцеговине, на двије (2) године.

6. Чланови Управног одбора у наредном мандату биће именовани одмах на начин предвиђен овим чланом.

7. Номинације и именовања биће у складу са важећим Законом о министарским именованима, именованима у Савјету министара и другим именованима ("Службени гласник БиХ", број 7/03).

8. Одредбе члана 5.1 Закона о преносу, којима се представницима власника Преносне компаније омогућава да постану чланови Управног одбора НОС-а, укидају се.

Члан 26.

Мандати чланова Управног одбора

1. Мандати чланова у првом саставу биће распоређени у складу са чланом 25. овог закона (Именовање Управног одбора).

2. Сваки члан Управног одбора биће на дужности до истека мандата на који је именован и до именовања његовог наследника, или до опозива у складу са чланом 28. овог закона (Опозив члана Управног одбора и генералног директора).

3. Након првог мандата, чланови Управног одбора именују се на период од пет (5) година. Ниједан члан Управног одбора не може обављати дужност у више од два (2) мандата.

Члан 27.

Услови за именовање чланова Управног одбора и генералног директора

1. Чланови Управног одбора морају имати универзитетску диплому из техничких, економских или правних наука или еквивалентне квалификације и морају имати значајно искуство и стручност у областима преноса електричне енергије, услуга електричне енергије, правног реструктурирања и реформи електроенергетског сектора, приватизације, финансија, рачуноводства, конкурентности, тржишта, регулације или потреба корисника преносне мреже за услугама електричне енергије.

2. Лице се не може квалификовати за члана Управног одбора или генералног директора уколико је:

а) осуђивано за кривично дијело или привредни преступ што је неспојиво са дужностима члана Управног одбора или генералног директора;

б) уколико му је законом забрањено обављање других дужности;

ц) уколико кандидат има преко шездесетпет (65) година старости на дан именовања или у случају продужења мандата; или

д) уколико постоји сукоб интереса на начин прописан у Етичком кодексу, или када је он прекршен.

3. Чланови управе НОС-а, укључујући и генералног директора, не могу у исто вријеме да буду и чланови Управног одбора НОС-а.

Члан 28.

Опозив чланова Управног одбора и генералног директора

1. Члан Управног одбора или генерални директор НОС-а може да буде опозван или његова оставка прихваћена од стране органа који га је именован и прије истека његовог мандата, и то:

- а) у случају болести, смрти или неспособности да обавља своје дужности;
 - б) у случају да му је изречена пресуда за почињено кривично дјело;
 - ц) у случају сукоба интереса, како је прописано у Етичком кодексу НОС-а или Закону о сукобу интереса у институцијама власти Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", број 16/02), или другим кршењем Етичког кодекса; или
 - д) у случају необављања дужности или уколико је члан дјеловао незаконито или са крајњом непажњом.
2. Члан Управног одбора може добровољно да поднесе оставку.

Члан 29.

Сједнице Управног одбора

1. Вријеме, мјесто и начин одржавања сједница Управног одбора утврдиће се Статутом и Пословником о раду, с тим да се сједнице морају одржати најмање једном у три мјесеца.
2. Сједнице Управног одбора може да сазове председник Управног одбора или било која два члана. На сједници мора да буде све вријеме обезбијеђен кворум од четири (4) члана Управног одбора, поред независног члана, како би пуноправно могли радити. Позив за сједницу доставља се најмање три (3) радна дана прије њеног одржавања, осим уколико члан не потпише саопштење да не може присуствовати, прије или за вријеме те сједнице, у ком случају претходни позив није потребан.

Члан 30.

Дужности чланова Управног одбора

1. Чланови Управног одбора НОС-а извршаваће своје обавезе и овлаштења марљиво, у доброј вјери и у интересу НОС-а и власника, са пажњом и способностима које разумна лица показују у сличним ситуацијама и на сличним функцијама. Чланови Управног одбора имају обавезу повјерљивости према НОС-у. У обављању својих дужности, чланови Управног одбора могу се у свим случајевима поуздати на финансијске извјештаје Компаније, било да су писмено овјерени од стране независног међународног рачуновође или рачуноводствене фирме, да би се на прави начин представило финансијско стање НОС-а или у виду извјештаја одбору достављеног од стране генералног директора или директора одговорног за финансијска питања.
2. Чланови Управног одбора обавијестиће Одбор о њиховом личном интересу у било којој другој институцији, било да су власници или су носиоци одређене функције, без обзира да ли их ови интереси могу довести или не у сукоб са интересима НОС-а. Чланови Управног одбора који немају интерес у конкретном случају одредиће да ли тај интерес захтијева повлачење права тог члана одбора да гласа о било којим питањима. Годишњи извјештај који је везан за горе наведене случајеве биће послан премијеру Федерације Босне и Херцеговине, премијеру Републике Српске и ДЕРК-у.
3. Чланови Управног одбора не могу да буду тужени за службене радње обављене у доброј вјери приликом извршавања њихових функција. НОС ће, у складу са Статутом и одговарајућим правилником, заштити од одговорности члана Управног одбора или члана управе од било које правне радње која се може покренути због обављања дужности тог лица у доброј вјери, на мјесту члана Одбора или члана управе, у складу са Статутом и правилником.

Члан 31.

Комисије и функције чланова Управног одбора

1. Управни одбор може, већином гласова својих чланова, оформити своју извршну комисију и друга радна тијела из редова својих чланова. Сваки орган и комисија састоји се од два или више чланова. Управни одбор може овој комисији или другим радним тијелима додијелити дио или цјелокупна овлаштења Управног одбора, осим уколико није другачије одређено Статутом. Организација, састав и обавезе таквих комисија и функције појединачних чланова одбора утврђују се Пословником о раду.

2. Предсједника Управног одбора међу собом бирају чланови Управног одбора, осим независног члана Одбора и то простом већином гласова. Све друге функције у Управном одбору бирају се гласањем чланова Одбора, на начин утврђен Статутом.

Члан 31а.

Управа НОС-а

Управу НОС-а чине генерални директор и чланови Управе у којој је исти број представника три конститутивна народа у БиХ.

Одговорност и начин рада Управе уређује се Статутом и правилницима НОС-а.

Члан 32.

Процес именовања генералног директора

Управни одбор именује генералног директора НОС-а на основу јавног конкурса и транспарентног процеса избора кандидата.

Генерални директор и предсједник Управног одбора не могу бити из истог конститутивног народа.

Члан 33.

Овлаштења генералног директора

1. Генерални директор одговоран је за:

- а) Управљање програмима, службама и особљем Компаније;
- б) Организовање и руковођење пословним активностима;
- ц) Утврђивање пословне политике;
- д) Усмјеравање и надгледање правних послова;
- е) Усмјеравање и имплементацију планова пословања и развоја;
- ф) Утврђивање и предлагање Управном одбору правилника и Етичког кодекса;
- г) Спровођење одлука Управног одбора;
- х) Одлучивање о организационим питањима, укључујући и именовање и разрјешење службеника НОС-а, у складу са Статутом и правилницима;
- и) Припремање тромјесечних и годишњих извјештаја о пословним активностима и њихово подношење на увид Управном одбору;
- ј) Доношење правилника и других аката и прописа НОС-а, осим Статута;
- к) Заступање НОС-а у правним споровима;
- л) Спровођење свих других активности које одбор сматра неопходним и које су потребне за ефикасно пословање НОС-а, у складу са овим законом, Статутом и правилницима.

2. У руковођењу и управљању пословањем НОС-а, генералном директору помажу чланови Управе.

3. Генерални директор вршиће своју дужност и користити овлаштења у доброј вјери, имајући у виду интересе НОС-а и његових власника, марљиво, са бригом и вјештином коју би разумна лица показивала у сличним ситуацијама и на сличним функцијама.

4. Генерални директор обавијестиће Управни одбор у случају сукоба између његових личних интереса у другој компанији, било као власника или носиоца функције, или било којег другог личног интереса, са интересима НОС-а. Управни одбор одлучиће да ли потенцијални сукоб интереса захтијева од генералног директора да пренесе одговорност за доношење одлука о питањима у вези са потенцијалним сукобом интереса на другог члана управе НОС-а.

Члан 34.

Мандат генералног директора

Генерални директор обављаће функцију четири (4) године, осим уколико се не разријешу дужности у складу са чланом 28. овог закона (Опозив члана Управног одбора и генералног директора), или члана 35. овог закона (Опозив), а може бити поново именован на један додатни мандат у трајању од четири (4) године. Ниједно лице изабрано за генералног директора не може бити на тој позицији дуже од осам (8) година.

Члан 35.

Опозив

Генерални директор може бити опозван са дужности од стране Управног одбора, у складу са чланом 28. овог закона (Опозив чланова Управног одбора и генералног директора).

Члан 36.

Ликвидација

1. Савјет министара, Влада Републике Српске или Влада Федерације Босне и Херцеговине могу да покрену поступак за ликвидацију НОС-а. Прије почетка поступка ликвидације НОС-а неопходно је за то добити одобрење ДЕРК-а.

2. У року од три (3) дана након покретања поступка ликвидације и приспијећа одобрења за ликвидацију од стране ДЕРК-а, обавијест о намјери ликвидације НОС-а ће се доставити у складу са Законом о регистрацији.

3. Након подношења обавијести о намјери ликвидације, НОС ће бити ликвидан у складу са поступком који је утврдио Управни одбор и у складу са важећим прописима који се односе на ликвидацију компанија регистрованих по Закону о регистрацији.

ПРЕЛАЗНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 37.

Однос према другим законима

1. Овај закон заснива се на одредбама Закона о преносу. Све одредбе овог закона замјењују временске рокове, распоред и захтјеве прописане Законом о преносу или другим законима и прописима који су важили прије ступања на снагу овог закона, а који могу бити у директној супротности са одредбама овог закона.

2. Осим уколико није другачије прописано овим законом, док се не донесу закони и прописи Босне и Херцеговине о питању радних односа, пензија, пореза, експропријације, ликвидације и других правних питања која су потребна за ефикасно функционисање НОС-а, примјењиваће се закони и прописи Федерације Босне и Херцеговине и Републике Српске, у складу са Статутом. У случају сукоба закона о питањима која проистичу из уговора, Статутом ће се утврдити правни режим који ће се примјенити. У случају сукоба закона о питањима која нису повјерљиве природе, као што су, између осталог, опорезивање и експропријација, примјењује се принцип територијалности.

3. Након ступања на снагу закона који регулишу питања из става 2. овог члана, ентитетски закони и прописи неће се примјењивати.

Члан 38.

Рад у прелазном периоду

У току периода који почиње даном ступања на снагу овог закона и завршава даном регистрације НОС-а према члану 5. овог закона (Оснивање НОС-а и пренос средстава и обавеза), ЗЕКЦ може извршавати обавезе и дужности које су додијелене НОС-у према овом закону.

Члан 39.

Прелаз запосленика

1. Од дана регистрације НОС-а, сви запосленици, запослени ради обављања активности везаних за ЗЕКЦ, удружење електропривреда, постају запосленици НОС-а.
2. Ништа што је садржано у овом закону неће ограничити дискреционо право Управног одбора, нити генералног директора, да уручи отказ или измијени опис послова, доприносе и надокнаде за било којег запосленика НОС-а, у складу са законима Босне и Херцеговине.

Члан 40.

Именовање и прва сједница Управног одбора

1. Прва именовања у Управни одбор обавиће се најкасније деведесет (90) дана од дана ступања на снагу овог закона.
2. Управни одбор састаће се у року од десет (10) дана од дана именовања.
3. Најстарији члан Управног одбора привремено ће обављати дужност предсједника Одбора у сврху сазивања прве сједнице Управног одбора, све док Управни одбор не изабере предсједника. На првој сједници чланови Управног одбора ће: а) предузети све потребне кораке да окончају попис средстава, донесу одлуке о питању запосленика и процјени средстава и б) утврдити почетни буџет за све своје трошкове који ће се појавити у процесу оснивања НОС-а прије регистрације НОС-а и доставити га ДЕРК-у на одобрење, у складу са чланом 42. овог закона (Оснивачки трошкови НОС-а и захтјев за одобрење ДЕРК-у).

Члан 41.

Именовање генералног директора

Најкасније четрдесет и пет дана (45) од своје прве сједнице, Управни одбор именоваће генералног директора.

Члан 42.

Оснивачки трошкови НОС-а и захтјев за одобрење ДЕРК-у

1. Најкасније тридесет (30) дана након своје прве сједнице, Управни одбор поднијеће приједлог обрачуна трошкова за оснивање НОС-а као и приједлог буџета Јавном предузећу Електропривреда Босне и Херцеговине, Електропривреди Хрватске заједнице Херцег-Босне и Јавном матичном предузећу Електропривреда Републике Српске. Електропривреде су одговорне за плаћање трошкова оснивања НОС-а пропорционално релативној нето вриједности средстава које је одређена електропривреда унијела у НОС. Уколико пропорционалне износе није могуће одредити, предложени основ за обрачун може бити по једна трећина удјела за сваку од три електропривреде, а електропривреде ће бити одговорне за одговарајуће коначно утврђивање трошкова након оснивања НОС-а. Управни одбор може поднијети ревидирани обрачун трима електропривредама за додатне трошкове како би они били покривени усљед кашњења или из неког другог оправданог разлога.
2. Ако се три електропривреде сагласе са предложеним буџетом, одговорне су за ургентно плаћање својих удјела у трошковима оснивања.
3. Ако три електропривреде не изврше плаћање својих пропорционалних удјела из обрачуна трошкова поднесеног од стране Управног одбора у року од тридесет (30) дана од дана подношења, спор ће се хитно упутити на рјешавање по скраћеном арбитражном поступку прописаном у овом члану. Овај поступак арбитраже биће искључиви правни лијек за било који спор који се буде односио на трошкове оснивања на основу овог члана.

4. Како би покренуо скраћени арбитражни поступак који се буде односио на трошкове оснивања, Управни одбор или електропривреде поднијеће обрачун трошкова министру за енергију, индустрију и рударство Федерације Босне и Херцеговине и министру индустрије, енергетике и развоја Републике Српске. Два министра одабраће трећег арбитра на основу узајамног споразума у року од тридесет (30) дана од дана подношења првог захтјева за арбитражу након истека прелазног периода. Ако два министра у прописаном року не одаберу трећег арбитра, тада ће Савјет министара имати додатни рок од тридесет (30) дана да то учини. У случају да Савјет министара не одабере трећег арбитра у прописаном року, тада Високи представник може одлучити да именује трећег арбитра. Управни одбор и електропривреде ће у потпуности сарађивати као стране у арбитражном поступку. Арбитража ће бити обављена по скраћеном поступку у року од 30 дана од дана именовања трећег арбитра. Арбитражна одлука донијеће се на основу већине гласова међу три арбитра. Одлука ће бити коначна и обавезујућа за НОС и електропривреде као и за њихове сљеднике у области производње или дистрибуције и неће бити могућности жалбе на ову одлуку.

5. У року од шездесет (60) дана од своје прве сједнице, Управни одбор ће ДЕРК-у упутити захтјев за одобрење почетних тарифа. ДЕРК ће издати рјешење успостављајући привремену тарифу у року од шездесет (60) дана од дана подношења захтјева с тим да то рјешење може укључивати услове за наредна дешавања тарифе.

Члан 43.

Усвајање Статута

У року од четрдесет пет (45) дана од дана издавања коначног рјешења ДЕРК-а поводом захтјева за одобрење почетних тарифа, Управни одбор одобриће Статут. Статут као и свака његова измјена и допуна биће објављени у "Службеном гласнику БиХ".

Члан 44.

Усвајање правилника и Етичког кодекса

У року од деведесет (90) дана од дана именовања, генерални директор ће предложити, а Управни одбор усвојити правилнике и Етички кодекс НОС-а да би се омогућило успјешно функционисање НОС-а.

Члан 45.

Регистрација НОС-а и почетак пословања

1. У року од десет (10) дана од усвајања Статута, Управни одбор поднијеће пријаву за регистрацију НОС-а. Та пријава биће сачињена у складу са условима прописаним у Закону о регистрацији.

2. Управни одбор предузеће све неопходне активности како би се обезбиједило да електропривреде и Преносна компанија окончају активности које су делегиране искључиво НОС-у у складу са чланом 7. овог закона (Овлаштења НОС-а) после регистрације и почетка пословања НОС-а. Поред тога, Управни одбор предузеће све неопходне активности како би се обезбиједило да су сва средства, обавезе и запосленици, потребни за пословање НОС-а, пренесени на исти од стране електропривреда у складу са чланом 5. (Оснивање НОС-а и пренос средстава и обавеза) и 39. (Прелаз запосленика) овог закона.

Члан 46.

Трајање прелазног периода

1. Прелазни период почиње даном ступања на снагу овог закона и престаје када: а) су завршени сви преноси средстава, обавеза и прелаз запосленика неопходних да би НОС дјеловао у складу са чл. 5. (Оснивање НОС-а и пренос средстава и обавеза) и 39. (Прелаз запосленика) овог закона; б) је НОС регистрован према члану 8. овог закона (Регулисање НОС-а и међусобни односи са Преносном компанијом), и ц) су именована четири (4) члана Управног одбора, поред независног члана, у складу са чланом 25. овог закона (Именовање Управног одбора). Након тог датума престанка, независни члан биће члан Управног одбора у складу са овлаштењима из члана 24. (Доношење одлука Управног одбора) и 25. (Именовање Управног одбора) овог закона.

2. Када су испуњени услови из овог члана за окончање прелазног периода, Управни одбор формално ће прогласити крај прелазног периода и то јавно објавити у "Службеном гласнику БиХ".

Члан 47.

Ванредна овлашћења независног члана Управног одбора

1. У случају да се било која од сљедећих активности не заврши у роковима наведеним у даљем тексту, независни члан преузеће искључива овлашћења за оснивање НОС-а у складу са овим чланом преузимајући било које вршење овлашћења за оснивање НОС-а од осталих чланова одбора, и то:
 - а) у року од стотину и шездесет (160) дана након ступања на снагу овог закона; сва именована у Управни одбор (члан 25.); прва сједница Управног одбора (члан 40.); именовање генералног директора (члан 41.); подношење обрачуна трошкова оснивања НОС-а и упућивање захтјева на одобрење ДЕРК-у (члан 42.);
 - б) усвајање Статута у року прописаном у члану 43. овог закона;
 - ц) одобрење правилника и Етичког кодекса у року прописаном у члану 44. овог закона;
 - д) захтјев за регистрацију НОС-а у року прописаном у члану 45. овог закона.
2. У преосталом прелазном периоду, на основу члана 46. овог закона (Трајање прелазног периода), независни члан вршиће сва овлашћења Управног одбора у циљу оснивања и почетка пословања НОС-а. У току овог периода, чланови Управног одбора наставиће улагати напоре како би помогли независном члану у завршетку преосталих задатака у процесу оснивања НОС-а. Независни члан настојаће редовно да сазива састанке са именованим члановима Управног одбора и да са њима врши консултације како би постигао консенсус у вези са одлукама о оснивању НОС-а.
3. Након завршетка прелазног периода на основу члана 46. (Трајање прелазног периода), сва овлашћења прелазе поново на Управни одбор.
4. Ако независни члан преузме искључива овлашћења за оснивање НОС-а на основу овог члана, он ће имати сва овлашћења Управног одбора из овог закона као и сљедеће ванредно овлашћење:
 - а) До мјере која буде неопходна како би се обезбједило оснивање НОС-а, независни члан вршиће сва овлашћења власника НОС-а до завршетка прелазног периода. Вршење власничких права од стране независног члана биће искључиво и предуприједиће свако друго вршење овлашћења од стране власника, с тим да ће независни члан власницима пружати разумне информације у вези са активностима које предузима у складу са овлашћењима из овог члана.
5. За вријеме трајања прелазног периода, независни члан неће бити кривично одговоран или тужен у парници за било који акт извршен у оквиру његовог дјелокруга дужности у складу са овим законом.

Члан 48.

Именовање и статус независног члана Управног одбора у прелазном периоду

1. Без обзира на одредбе члана 25. овог закона (Именовање Управног одбора), у току прелазног периода из члана 46. (Трајање прелазног периода) независни члан Управног одбора именује се у складу са Законом о министарским именованима, именованима у Савјету министара и другим именованима, ("Службени гласник БиХ", број 7/03) али у сваком случају биће именован најкасније шездесет (60) дана након дана ступања на снагу овог закона. Независног члана кандидују ентитетски премијери, а именује га Савјет министара БиХ, само за прелазни период. У случају да Савјет министара не именује независног члана у року и у складу са овим чланом, Високи представник може одлучити да именује независног члана. Независни члан Управног одбора неће бити држављанин Босне и Херцеговине.
2. У току прелазног периода независни члан достављаће мјесечне извјештаје премијеру Федерације Босне и Херцеговине, премијеру Републике Српске и предједавајућем Савјета министара Босне и Херцеговине, а копије извјештаја достављаће министру спољне трговине и економских односа, министру енергије, индустрије и рударства Федерације БиХ и министру индустрије, енергетике и развоја Републике Српске.
3. По завршетку прелазног периода, Савјет министара може да именује новог независног члана у складу са одредбама члана 25. овог закона (Именовање Управног одбора). Први независни члан остаће на дужности до именовања новог члана.

ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 49.

Ступање на снагу

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику БиХ", а објавиће се и у службеним гласилима ентитета и Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине.

ПС БиХ број 74/04
16. јула 2004. године
Сарајево

Председавајући
Представничког дома
Мартин Рагуж, с. р.

Председавајући
Дома народа
Горан Милојевић, с. р.